T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017/7
KARAR NO : 2017/7
KARAR TR : 20.02.2017

ÖZET: 2247sayılı Kanunun 14. ve 19. maddelerinde öngörülen görev uyuşmazlıkları-nın oluşabilmesi için ortada farklı görev alanındaki mahkemelerin mevcudiyeti şart olup; davanın somutunda olduğu gibi askeri ve adli yargı yerleri savcılıkları bakımından görev uyuşmazlığının oluştuğu gerekçesiyle Uyuş-mazlık Mahkemesine başvuru yapılabilmesi mümkün olmadığından; 2247 sayılı Yasa'nın 1. ve 27. maddeleri uyarınca BAŞVURUNUN REDDİNE karar verilmesi gerektiği hk

-
-
-

K A R A R

-

Davacı : K.H.
Şüpheli : İ.A.

O L A Y : Pazarcık/Kahramanmaraş İlçe Jandarma Komutanlığı emrinde görevli şüpheli J.Er İ.A.'ın, 15.8.2014 tarihinde birliği tarafından 14+2 gün süre ile kanuni izne gönderildiği, 31.8.2016 tarihinde birliğine katılması gerekirken birliğine katılış yapmadığı, şüphelinin işlemekte olduğu mütemadi suç niteliğindeki izin tecavüzü suçunun temadisinin Kahramanmaraş İli Pazarcık İlçesinde kesileceğinin anlaşıldığı;

2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'nda 668 sayılı KHK ile yapılan değişiklikler sonucunda, Jandarma Teşkilatının kural olarak Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde ve askeri bir güvenlik kuvveti olmaktan çıkarıldığı;

2803 sayılı Kanun'un 7. maddesinde, jandarmanın askeri görevlerinin kanunlarla verilen askeri hizmetleri yerine getirmek olarak düzenlendiği, aynı Kanun'un 15/d maddesinde ise, jandarma personeline askeri görev verildiği takdirde bu görevlerden doğan suçlarda 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu hükümlerinin uygulanacağı, bu suçların muhakemesinin de jandarma personeline emri veren askeri birlik personelini muhakeme etmekle görevli ve yetkili olan askeri mahkemede görüleceğinin düzenlendiği;

Jandarma personelinin sadece askeri görev verildiği takdirde askeri mahkemelerde yargılanabileceğini düzenleyen 2803 sayılı Jandarma Teşkilat Görev ve Yetkileri Kanunu'nun, 25.7.2016 tarihli ve 668 sayılı KHK ile değişik 15. maddesinin "d" bendinin, Askeri Mahkemelerin jandarma personeli üzerindeki yargılama görevini düzenleyen bir usul hükmü olması nedeniyle, tüm usul hükümleri gibi yürürlüğe girdiği tarihten sonra derdest olan soruşturmalarda da uygulanmasının gerektiği;

Somut olayda, jandarma teşkilatının askeri bir kolluk kuvveti olmaktan çıkarılarak genel bir kolluk kuvvetine dönüşmesi ve şüpheliye isnat edilen eylemin jandarma personeline kanunlarla verilen askeri bir görevden kaynaklanmadığı anlaşıldığından, 2803 sayılı Kanun'un 15/d maddesi uyarınca şüpheli hakkında atılı suçtan soruşturma yapma görevinin Cumhuriyet Savcılığına ait olduğunun anlaşıldığı açıklanarak, yüklenen izin tecavüzü suçundan şüpheli J.Er İ.A. hakkında soruşturma yapma yetki ve görevinin Askeri Savcılığın görevine girmediği gerekçesiyle, 5. Zırhlı Tugay Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 19.12.2016 gün ve E:2014/873, K:2016/166 sayılı kararı ile, 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu'nun 9, 17 ve 112. maddeleri uyarınca görevsizlik kararı ile soruşturma dosyasının gereği için Pazarcık/Kahramanmaraş Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine itirazı kabil olmak üzere karar verilmiştir.

Pazarcık Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 10.1.2017 gün ve Soruşturma No:2017/75, Karar No:2017/2 sayılı kararı ile, şüpheli J.Er İ.A.'a yüklenen izin tecavüzü eyleminin, 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'nun 15. maddesinin (d) bendi uyarınca, askeri bir görevden kaynaklanmadığı belirtilerek, dosyanın görevsizlik kararı verilerek gönderildiği;

2803 sayılı Jandarma Teşkilat Görev ve Yetkileri Kanunu'nun geçici 5.maddesinin, "Jandarma Genel Komutanlığı emrine verilen er ve erbaşlar ile askerlik yükümlüleri hakkında, diğer er ve erbaşlar ile askerlik yükümlülerinin tabi olduğu hükümler uygulanır" düzenlemesini içerdiği;

Somut olayda asker kişi olan şüpheli J. Er İ.A.'ın askerlik hizmeti görevini ihlal ederek ve izin dönüşü yapmayarak kendisine verilen askeri görevi yerine getirmediği, 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 66. maddesinin birinci fikrasının (b) bendini ihlal ettiği, eyleminin 2803 sayılı Kanun'un 15. maddesinin (d) bendi kapsamında kaldığı ve görevli merciinin askeri yargı olduğunun anlaşıldığı açıklanarak görevsizlik kararı verilmiş, ayrıca askeri ve adli yargı mercileri arasında olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 14. maddesinin ikinci fikrası uyarınca görevli merciin tayini için soruşturma dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler; Kenan YUMUŞAK, Osman ATALAY, Gökhan KARABURUN, Mehmet AVCIOĞLU, Sevilay TEMİZYÜREK BATIR, Remzi İĞREK'in katılımlarıyla yapılan 20.02.2017 günlü toplantısında; Raportör-Hâkim G. Fatma BÜYÜKEREN'in, başvurunun reddi yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Mustafa KAYAALP'in başvurunun reddine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görev ve yetkileri, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 158. maddesi ile 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. maddesinde açıkça gösterilmiş, Mahkeme adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili kılınmıştır.

2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.
Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir" denilmiş;

Aynı Yasa'nın 19.maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.
(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir" hükmü yer almıştır.

Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinde, şüpheli hakkında "izin tecavüzü" suçu nedeniyle yapılan soruşturma sırasında, 5. Zırhlı Tugay Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 19.12.2016 gün ve E:2014/873, K:2016/166 sayılı görevsizlik kararı ile soruşturma dosyasının Pazarcık Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine karar verilmesi üzerine, Pazarcık Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 10.1.2017 gün ve Soruşturma No:2017/75, K:2017/2 sayılı kararı ile görevsizlik kararı verilmiş, ayrıca oluştuğu ileri sürülen olumsuz görev uyuşmazlığının çözümlenmesi için soruşturma dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verildiği anlaşılmıştır.

Öncelikle 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığının oluşup oluşmadığının saptanması gerekmektedir. Uyuşmazlık Mahkemesince görev uyuşmazlıklarının çözüme kavuşturulabilmesi için ortada, bir yargı yolu uyuşmazlığı bulunması zorunludur. Başka bir anlatımla; iki ayrı yargı düzeni içinde yer alan yargı mercilerince verilmiş kesin veya kesinleşmiş bulunan görevsizlik kararları mevcut olmalıdır.

Anayasanın 9. maddesinde, "Yargı yetkisi, Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır". denilmiş, böylece yargı organının "bağımsız mahkemeler" olduğu açıkça belirtilmiş olup, ceza yargılamasında iddia makamı olarak adalete hizmet eden, iddia görevini yaparak devlet adına ceza davası açan, daha açık bir ifade ile, suç haberinin kendisine ulaşmasıyla birlikte devlet adına araştırma ve soruşturma faaliyetinde bulunmak, kamu davasının açılmasını gerektiren şartlar oluştuğunda dava açmak ve yürütmek, mahkemelerin verdiği kararları yerine getirmek ve kanunla kendisine verilen diğer görevleri yapmak durumunda olan savcılığın, somut olayda, 5. Zırhlı Tugay Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın ve Pazarcık Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen yargı mercilerinden olmadığı ve verilen görevsizlik kararlarının da yargı kararı niteliğinde bulunmadığı kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, Mahkememize gönderilen dosyada, 2247 sayılı Yasa'nın 14. madde-sinde belirtildiği şekilde bir yargı yolu uyuşmazlığı (olumsuz görev uyuşmazlığı) bulunmadığı gibi yine 14. madde hükmüne göre yargı yerlerince verilmiş kesin görevsizlik kararları da bulun-mamaktadır. Aynı Yasa'nın 19. maddesinde açıklanan görevli merciin belirlenmesi için başvurma koşulları da oluşmamıştır. Bu durumda, 2247 sayılı Yasa'nın 1 ve 27. maddeleri uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görev alanı dışında kalan hususlar ile ilgili başvurunun reddine karar verilmesi gerekmiştir.

SONUÇ :2247 sayılı Yasa'nın 1 ve 27. maddeleri uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görev alanı dışında kalan hususlar ile ilgili BAŞVURUNUN REDDİNE, 20.02.2017 günü OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Kenan YUMUŞAK	Osman ATALAY	Gökhan KARABURUN

Üye	Üye	Üye
Mehmet AVCIOĞLU	Sevilay TEMİZYÜREK BATIR	Remzi İĞREK